

ITSASO GUTIERREZ

ON TALDEKO GITARRA JOTZAILE, KONPOSATZAILE ETA ABESLARIA

«Inguruko hainbatek ez du sentitzen matxismorik badenik, eta uko horrek mindu egiten nau»

Urtarrilean sortu zuen ON taldea, Denis Alberdi bateria eta Ibai Suarez baxua lagun zituela, eta kontzertua kontzertuaren atzetik ari dira ematen, zuzeneko indartsuak eskaintzen. Jauko Barik, Keike, Branka eta Xarma taldeetan nabigatu dute aurrez musikariek, baina beren ilusioak nerabe talde batena dirudi. Kaleratu berri duten diskoa besapean, erne eta bizi iritsi da Itsaso Gutierrez Donostiako Kaxilda liburu dendan genuen zitarra.

| IRATXE ESNAOLA |
Argazkiak: Dani Blanco

Oholtzara erreparatzen dugu askotan neska erreferente bila. Alderantziz egin dezagun: zenbat neska ikusten da oholtza gainetik?

Musikari eredu gizonetzkoa izan da hemen, nagusiki, eta berdin ikuslea. Rockarekin amorrua eta haserrea adierazten ditut eta egoera pertsonal zaileri aurre egiteko balio dit. Mutilak kontzertuetako lehen ilaran hori adierazten ikusi izan badi-tut ere, neskak nahi eta ezinean sentitu izan ditut sarri, eta ez gogo faltagatik. Ondotxo dakit nik, nerabetan gauza bera sentitzen bainuen, eta gaur gaurkoz, lehen ilaran tximak astintzen nabilenean inguruko gehienak gizonak izanik, harriturik so egiten didate. Askatu gabeko gatazka pertsonalek diraute gure baitan. Euskal Herritik kanpo, ostera, emakumeak askeago sentitu izan ditut kontzertuetan. Atzerrian emakumezko sortzaile gehiago dago jendaurrean eta sortzaile bezainbat ikusle. Horrek mugimendua eragiten du. Hemen emakumeok gizonen produktuen ikusle izan gara oraintxe arte.

Diskoa zuek ekoitzi duzue. Musika eta kultura ulertzeko eredu batez ari gara, euskal kulturaren eremu alternatiboaz.

Garrantzitsua da esperientziak bizi izana gero norbere bidea hautatzeko. Jauko Barik-en Esan Ozenkirekin atera genuen diskoetako bat. Keiken Oihukarekin aritu ginen eta Xar-

“Errealitatea alda genezakeela uste izan nuen nerabezaroon, baina urteak aurrera joan ahala, hobera joan beharrean adabakiak jarri dituztela ohartu naiz”.

man autogestioari ekin genion. Auto ekoizpenak lan handia dakar baina onurak ere handiagoak dira. Bada norbere lanaren gaineko kontrola, eta norbere filosofia zabal daiteke. Nik musika egiten badut publikoari eskaintzeko da, eta beraz, diskoa edonork eskuragarri izan dezan nahi dut, kanpoko enpresa batek baldintzatu gabe. Euskal Herrian kultura kolokan ikusten dut, are kolokago garai digitalean,

edozein musika internetetik jaits daitekeen. Hemengo musikariek ez dute lehen adina jarraitzaile, geroz eta talde gehiago eta eskaintza zabalagoa diren arren. Lehen gutxiago baginen ere, bazen grina eta ilusioa bertokoen alde mugitzeko. Aukera eskergaren aurrean bertakoak indarra galdu du, baina kontzientzia eta hezkuntza kontua ere bada.

Amorrua eta salaketa daude zure letretan, eta horixe adierazten duzu kontzertuetan. Estrategia al duzu amorrua?

Amorrua denoi ernatzen zaigu atsegin ez ditugun kontuei erreparatzean. Rocka hori adierazteko modua da niretzat, baina ez da estrategia bat. Barrutik irteten zait. Ametsak izan ditut gaztetatik eta haien alde egiten saiatu naiz. Errealitatea alda genezakeela uste izan nuen nerabezaroon, baina urteak aurrera joan ahala, hobera joan beharrean adabakiak jarri

dituztela ohartu naiz. Eta hobeto goazela entzun behar, gainera! Berdin-berdin gaude edo okerrago. Inguruko hainbatek ez du sentitzen matxismorik badenik, eta uko horrek mindu egiten nau. Horrelako jarrerak errepre-sio handiagoa sortzen digute emakumeoi.

Abestietako bi gai aipatuko ditut, bulimia eta indarkeria sexista. Ez dira askotan izendatzen.

Euskal Herriko rockean zenbait aldarri ez dira apenas entzuten. Nik emakumeon kontrako injustiziez ere mintzatu nahi nuen On-en. Orain genero indarkeriaz asko hitz egiten da eta badirudi horretaz mintzatzea ona dela. Baina kultura matxistek sortutako beste hamaika arazo daude. Esate batera, beren bizitza hipotekatuz mutil-lagun preso bisitatzera doazen neskalagunez dihardut disko honetan. Ezkutuko mundutxo bat dirudi, baina emakume ugariren errealitatea da, eta askotan, sufri-menduz betea. Gai honetaz eta beste askoz hitz egin dezakete gizonak, baina ez dute egin ohi. Enpatia handiko gizonak badira, baina enpatia hori musikan islatzea falta zaie.

Irudiaren inperioak gure estetikari eman dion garrantziaz mintzo zara. Musikarien munduan ez da makala eragin hori.

Ordubetez oholtza gainean dagoenari bai ala bai begiraten diote, baina ni ez naiz apainago jartzen horregatik. Ondo pasatzera noa eta horretarako eroso egon nahi dut. Gizonak txandal eta zapatiletan eskaintzen dute lasai asko beren musika. Emakumezkook irudia zaindu behar dugu aurrea, eta gero, musika? Apain jartzeko badituzte beste une batzuk.

Zuloak gogorarazten dit horrek. 17 urtetatik musikan zabiltza. Zer esan dizu filmak?

Proiektuaren berri Fermin Muguruzak eman zidan eta ataltxo batean parte hartzera gonbidatu ninduen. Baiezkoa eman, eta trukean, gure diskoko *On* kantan parte hartu du. Ideia ona iruditu zitzaidan eta iruditzen zait. Bate-tik, ederra da hainbat emakumezko musikari agertzea beren esperientziez hizketan. Bestetik, fikzioaren narrazioa dago eta atal horrek mina eta haserrea sortu dizkit, emakume er-dua mingarri izan zaidan neurrian. Garrantzi-tsuagoa da musikari izatea irudi bat aldarrikatzea baino. Hainbat urte daramatzat musikan eta ondo dakit zenbat eta nola borrokatu behar den norbere lekua lortzeko, zer den kanta bat defendatzea publiko osoa gizonen osatua denean. Feminismoa aldarrikatu nahi bada eta horretarako gorputzaren askatasuna erabili, beste hainbat mugimenduk egin izan duen bezala, ados nago. Baina emakume musikariaren dokumentala behar zuen eta musikaren inguruko gairik apenas da mintza-

“Rockarekin amorrua eta haserrea adierazten ditut eta egoera pertsonal zailei aurre egiteko balio dit”.

gai. Ondo baloratzen dut filma, edonola ere. Barrenak mugitu dizkit eta auto kritikarako eta analisisirako balio izan dit.

Zuen musika melodikoa eta indartsua da. Konposizio asko zureak dira.

Kantak berez irten zaizkit. Denis batera jotzailearekin konexio berezia izan dut betidanik, eta biok musikalki askatu egin gara, gure onena atera dugu, Ibairekin batera. Taldean ez badago harreman metaturik zaila da gauzek behar bezala funtzionatzea. Gurean bada konexioa. Eta ilusioa. Kontzertua ederra da, baina lehenagokoa eta ondorengoa ere on da, elkarrekin egotea eta disfrutatzea.

Bizipen pertsonalen aztarnak ere nabari dira letretan. Iraganari agur esan beharra baina orainean bizitzeko zailtasuna.

Arrastaka dakarkigunagatik gara garena. Guk pilatutakoa eta arbasoengandik jasotakoa. Iraganaren motxila eraman zale izan naiz, eta batzuetan, kosta egiten da gaintetik erauztea eta hutsetik hastea. Orain abestian agertzen dut sentipen hau. Askok egin daiteke iraganeko gauzak etorkizunean aldatzeko, baina garrantzitsua ez da ez bata ez bestea, unea baizik. ■

